

Dobrovolnické centrum Motýlek, Z.S.

Výroční zpráva 2016

„Člověk je bohatý tím, co učinil pro druhé.“

J.W.Goethe

Vážení a milí přátelé, spolupracovníci a dárci,

je mou milou povinností přivítat Vás při čtení zprávy o činnosti Dobrovolnického centra Motýlek v roce 2016. Tento rok pro nás z finančního hlediska začínal s těžkostmi, ale všechny obtíže jsme společně ustáli. A když dnes rekapituluji naši činnost v uplynulém roce, uvědomím si, že to byl to rok úspěšný, bohatý na zážitky, množství práce a množství i rozsah práce zapojených dobrovolníků.

Tak jako jiné organizace i naše centrum se vyvíjí, a tento vývoj s sebou přináší změny. První se týká pozice koordinátorky našich dobrovolníků Od 1.4.2016 převzala po Martině Pecinové tuto pozici Soňa Zášková. A koncem roku 2016 skončila naše identita v podobě občanského sdružení a od listopadu 2016 jsme zapsaným spolkem.

Dovolte mi poděkovat všem svým spolupracovníkům za jejich celoroční obětavou práci. Děkuji také našim dobrovolníkům, partnerům a všem sponzorům, kteří svými dary vyjádřili důvěru v naši činnost a pomohli nám ji nadále rozvíjet.

Mgr. Daniel Škovran

ředitel Dobrovolnického centra Motýlek

Realizační tým v roce 2016

Orgány sdružení:

Předseda sdružení	Svatopluk Šmahlík
Rada sdružení	Zuzana Velebová Martina Pecinová Josef Král Taša Vrbová Silvie Duchoňová Olga Kratochvílová
Revizní komise	Blanka Králová Dana Krátká Lenka Linhartová
Ředitel	Mgr. Daniel Škovran

Pracovníci v pracovním poměru k DC Motýlek:

- Mgr. Daniel Škovran koordinátor dobrovolnického programu
- Soňa Zášková koordinátorka dobrovolníků
- Silvie Duchoňová asistentka koordinátorky dobrovolníků

Supervizoři dobrovolníků:

- MUDr. Ivana Štverka Kořínková
- Mgr. Kateřina Klečková

Garance programu v přijímajících organizacích:

- Mgr. Erna Mičudová za FN Brno
- Ing. Iva Záhorová za DS Koniklecová
- PhDr. Květa Bartošová za DS Foltýnova

Externí garance programu:

- Národní dobrovolnické centrum Hestia
- MUDr. Ivana Štverka Kořínková

Vývoj dobrovolnického programu v roce 2016

Dobrovolnické centrum Motýlek je spolek, který již od roku 2003 realizuje akreditovaný dobrovolnický program vč. poradenství spojeného s touto službou v lůžkových zařízeních na území Jihomoravského kraje. Své služby v roce 2016 poskytovalo na základě smlouvy o realizaci dobrovolnických služeb pacientům Fakultní nemocnice Brno, klientům Domova pro seniory na Koniklecové a na Foltýnové ulici v Brně.

Snahou každého dobrovolníka je činnou aktivitou povzbudit pacienta, poskytnout mu psychosociální podporu a smysluplné naplnění volného času ve stereotypním nemocničním režimu. V jeho přítomnosti má pacient možnost na pár chvil zapomenout na své problémy a bolesti, na to, že (a proč) je v nemocnici. Své starosti a trápení může pacient dobrovolníkovi svěřit; podělit se s ním třeba i o potíže, které se mu nechce nakládat na bedra svých blízkých. Společně strávený čas mohou věnovat hře, výtvarné nebo jiné kreativní činnosti či četbě knih. Činnost závisí na věku a přání pacienta, odvíjí se také od nápaditosti dobrovolníka. Při práci s dětmi je populární výtvarná činnost, navlékání korálků, čtení pohádek a hraní deskových her. Dospělí pacienti většinou stojí o náročnější společenské hry, o povídání si s dobrovolníkem, případně je pacientům na pokračování předčítána kniha. Senioři obvykle chtějí s dobrovolníkem sdílet své životní zážitky, luštit s ním křížovky a případně zkusit jednoduchou rukodělnou činnost. Avšak to, čím je pacient obdarován nejvýznamněji, je prostý mezilidský kontakt, zájem o pacienta jako člověka. Na tom se shodují jak naši psychologové-supervizoři, tak nejbližší dobrovolníci.

Dobrovolníci registrovaní v DC Motýlek mají své aktivity realizují těmito formami:

- dlouhodobá pravidelná docházka do zařízení,
- krátkodobá spolupráce při přípravě jednorázových aktivit v zařízení,
- spolupráce s DC Motýlek mimo přijímající zařízení.

Zájem o spolupráci s DC Motýlek je poměrně velký. 95 zájemců se v průběhu roku nově zaregistrovalo. Vstupní celodenní skupinový výcvik absolvovalo 30 uchazečů (z toho 28 dobrovolníků se zapojilo do našich programů v nemocnici). Počátkem roku 2016 zůstalo v DC Motýlek 64 aktivních dobrovolníků z minulých let.

DC Motýlek uspořádalo v průběhu roku 2016 3 vstupní výcviky, zaměřené především na osvojení bezpečných hranic role dobrovolníka v přijímající organizaci a otestování sociálních dovedností uchazečů.

Účastníci vstupních výcviků	
20.2.2016	15
16.4.2016	6
24.9.2016	9

Vstupní výcvik je však pouze jednou ze součástí povinné vstupní procedury, sestávající z těchto kroků:

- vstupní pohovor uchazeče s koordinátorkou DC Motýlek,
- celodenní vstupní výcvik dobrovolníků,
- individuální konzultace závazků vyplývajících z uzavření smlouvy s DC Motýlek,
- praktický zácvik na pracovišti za doprovodu zkušeného dobrovolníka.

Z celkového počtu 148 registrovaných dobrovolníků se v průběhu roku do činnosti skutečně aktivně zapojilo 89 osob, 1 uchazeč nevyhovující nárokům dobrovolnické služby byl odmítnut koordinátorkou, 18 dobrovolníků svou činnost v loňském roce ukončilo. K 31.12. 2016 zůstává registrováno 92 dobrovolníků.

Stav registrovaných dobrovolníků k 31. 12. 2016	
Uchazeči před výcvikem	16
Čekají na zařazení po výcviku	11
Dočasně přerušili činnost	15
Aktivní dobrovolníci	50

z toho	
student	64%
pracující	21%
nezaměstnaný	6%
důchodce	8%
invalidní důchodce	1%

Meziroční srovnání

FN Brno	2013	2014	2015	2016
Aktivní dobrovolníci	67	64	64	56
Návštěvy	1325	1005	1265	1306
Hodiny	3380	2301	3240	2753
Kontakty s pacienty	16049	14393	15672	12912

Činnost dobrovolníků v roce 2016

Dobrovolnické centrum MOTÝLEK svoji činnost ve FN Brno, DS Koniklecová a DS Foltýnova i v roce 2016 realizovalo na základě smluv mezi přijímající a vysílající organizací.

Cílové skupiny programu:

- krátkodobě i dlouhodobě hospitalizované děti ve věku 2 -18 let a jejich doprovod (nejčastěji matka, otec),
- dospělí návštěvníci ambulantních oddělení PMDV, krátkodobě i dlouhodobě hospitalizovaní dospělí,
- senioři a dospělí pacienti v terminální fázi nemoci,
- klienti domovů pro seniory.

Dobrovolníci ve FN Brno

Dobrovolníci ve Fakultní nemocnici Brno docházeli na následující kliniky a oddělení:

Pracoviště dětské medicíny:

- Dětská oční klinika – odd. 4
- Klinika dětské chirurgie, ortopedie a traumatologie – odd. 8
- Klinika dětské chirurgie, ortopedie a traumatologie – odd. 14

- Klinika dětské ORL – odd. 20
- Klinika dětské onkologie – odd. 23
- Klinika dětské onkologie – odd. 31
- Klinika dětské neurologie – odd. 32
- Pediatrická klinika – odd. 67
- Pediatrická klinika – odd. 69

Pracoviště medicíny dospělého věku:

- Interní hematoonkologická klinika
- Psychiatrická klinika
- Klinika nemocí plicních a TBC
- Chirurgická klinika
- Neurochirurgická klinika
- Interní hematoonkologická klinika – ambulance
- Diagnosticko-terapeutické centrum
- Spinální jednotka
- Neurologická klinika

Dobrovolník má na oddělení specifickou roli, která je přesně vymezena. Prostor, který se zde dobrovolníkovi naskytá, je odlišný od prostoru, který má zdravotnický personál, návštěva, učitelé, vychovatelé. Přichází na oddělení jako kamarád, který chce malého pacienta povzbudit hrou, výtvarnou činností nebo povídáním. Jeho cílem je poskytnout dětem na oddělení psychosociální podporu, aktivizovat je a pomoci jim alespoň na chvíli zapomenout na jejich bolest, úzkost či stesk po rodině.

Dobrovolník vystupuje v civilním oblečení, které v dítěti vzbuzuje důvěru. Není typickou návštěvou, protože dřív, než přijde na oddělení, prochází řádným výcvikem, který je přizpůsoben konkrétnímu oddělení, na kterém bude dobrovolník působit. Je seznámen s chodem oddělení, je připraven na řešení různých situací, podepisuje zásadu mlčenlivosti a musí plně respektovat kodex dobrovolníka, který je sestaven na základě zákona o dobrovolnické činnosti. Od návštěvy se dobrovolník liší i tím, že se může věnovat více dětem, nejen jednomu. Svou činnost musí umět přizpůsobit dětem různých věkových kategorií, dbát na jejich momentální zdravotní a psychické rozpoložení.

Když dobrovolník přijde za dítětem s nabídkou hry nebo nějaké jiné atraktivní činnosti, pacienta obvykle zaujme představa příjemně stráveného volného času a neptá se na důvod, proč za ním vlastně tento "cizí člověk" přišel. Spontaneitě jeho přijetí otevírá dobrovolníkovi cestu k čínorodé aktivitě, která může zabrat i více než doporučené 2-3 hodiny.

Na lůžkových odděleních FN Brno, kde jsou hospitalizováni dospělí lidé či senioři, ale také v domovech pro seniory, je společnost dobrovolníka nejčastěji vítána jako příležitost k rozptýlení při rozhovoru, procházce, rukodělné činnosti nebo deskové hře. Dobrovolníci pacienty pravidelně navštěvují. Jsou seniorům trpělivými posluchači i společníky, ale také asistenty při procházce, spoluhráči při stolních hrách, vítanými partnery při luštění křížovek, při předčítání knihy nebo denního tisku. Dobrovolníci přinášejí uvolnění, svěží energii, ale hlavně svůj čas, který pacientům nabízejí. Často tak mezi nimi vznikají i přátelské vazby.

V ambulantním traktu nemocnice dobrovolníci zajišťují občerstvení pro pacienty v ambulanci Interní hematologické kliniky. U této poměrně časově náročné činnosti dochází k vysokému počtu kontaktů s pacienty, které nejsou na rozdíl od kontaktů s pacienty na lůžkových odděleních tak intenzivní. To však nijak nesnižuje jejich význam, protože významnou měrou přispívají ke zvýšení spokojenosti ambulantních pacientů s celkovým provozem.

Supervize a motivace dobrovolníků

V roce 2016 se uskutečnilo celkem 5 supervizních setkání, jejichž smyslem je metodické vedení a pomoc dobrovolníkům při řešení problémů, se kterými se mohou při výkonu dobrovolné činnosti setkat. Setkávání dobrovolníků při supervizích vede také k posilování vědomí hodnoty dobrovolnické činnosti. Supervizní setkání vedla v roce 2016 Mgr. Kateřina Klečková které s dobrovolníky konzultovali problémy, s nimiž se při své činnosti setkávají a pomáhali jim nalézat vhodná řešení, jednak metodička programu dobrovolníci v nemocnici a sociální péči MUDr. Ivana Štverka Kořínková. Dobrovolník na supervizích může nacházet inspiraci pro další činnost, získat nové poznatky a podělit se s ostatními o své zkušenosti. Společné sdílení úspěchů i neúspěchů také posilují pocit sounáležitosti, což významně ovlivňuje motivaci dobrovolníků k další činnosti. Supervize má význam také pro koordinátora dobrovolníků, který kromě příležitosti užšího kontaktu s dobrovolníky získává informace o jejich činnosti. Umožňuje mu včasné získání signálů o případných problémech a poskytuje zpětnou vazbu od dobrovolníků o průběhu programu. Podněty a poznatky získané při supervizních setkáních jsou také cenným zdrojem pro další rozvoj programu.

Termín supervize		Zúčastnění dobrovolníci
17.3.2016	Supervize dobrovolníků Pracovišť medicíny dospělého věku (PMDV)	11
18.4.2016	Supervize dobrovolníků Pracovišť dětské medicíny (PDM)	9
17.5.2016	Supervize společná	21
10.10.2016	Supervize dobrovolníků PDM	7
19.10.2016	Supervize dobrovolníků PMDV	10
15.11.2016	Supervize společná	12

Ocenění dobrovolníků

Jako již tradičně, i v roce 2016 uspořádalo Dobrovolnické centrum Motýlek setkání u příležitosti Mezinárodního dne dobrovolníků. Motýlek tak společně s Fakultní nemocnicí Brno vyjadřuje touto formou poděkování za odvedenou celoroční práci. Dobrovolníci tuto příležitost vzájemného setkávání v předvánočním čase velmi vítají a využívají jí především k vzájemné výměně zkušeností a zážitků ze své dobrovolnické činnosti. Symbolické ocenění ve formě kytičky a malé občerstvení pak jen přispívají k celkové atmosféře setkání.

Financování činnosti DC Motýlek v roce 2016

Činnost DC Motýlek byla i v roce 2016 financována převážně z darů a dotací. Významnými partnery v tomto roce byli společnosti **AT&T Foundation**, a **inlabmedical, s. r. o.**, kterým za jejich přízeň a podporu dobrovolnictví patří velký dík.

Výkaz zisků a ztrát:

A. Náklady	Kč
I. Spotřebované nákupy celkem	12 113
II. Služby celkem	64 148
III. Osobní náklady celkem	392 987
IV. Daně a poplatky celkem	0
V. Ostatní náklady celkem	21 036
VI. Odpisy, prodaný majetek, tvorba rezerv a opravných položek celkem	0
VII. Poskytnuté příspěvky celkem	0
VIII. Dodatečná daň z příjmů	0
Náklady celkem	490 284
B. Výnosy	Kč
I. Tržby za vlastní výkony a za zboží celkem	0
II. Změny stavu vnitroorganizačních zásob celkem	0
III. Aktivace	0
IV. Ostatní výnosy celkem	0
V. Tržby z prodeje majetku, zúčtování rezerv a opravných položek celkem	0
VI. Přijaté příspěvky celkem	280 160
VII. Provozní dotace celkem	315 000
Výnosy celkem	595 160
Výsledek hospodaření	104 876

Poděkování za finanční a materiální podporu činnosti DC Motýlek:

- **AT&T Foundation**
- **Inlab Medical, s.r.o., - Tomáš Vachta, jednatel**
- **Ministerstvo vnitra ČR**
- **Ministerstvo zdravotnictví ČR**
- **Italinox, s.r.o., - Ing. Lubomír Slezák, jednatel**
- **Město Brno**
- **Huslík, s.r.o., - Ing Miroslav Kupčík, jednatel**
- **Korallo, s.r.o**
- **Marais, s.r.o.**
- **Tyco Electronics Czech, s.r.o.**
- **Městské divadlo Brno**
- **Michaela Mojžišová**

Všem sponzorům i dárcům jménem DC Motýlek a jménem jeho klientů srdečně děkujeme. Jejich podpory si velmi ceníme, protože bez ní bychom naši činnost jen stěží mohli vykonávat, tak jak ji děláme.